

Stigning af omtrent 2 Kredse om Aaret. Hvis vi i dette Øjeblik faa 160 Kredse, villé vi temmelig sikkert efter 15—20 Aars Forløb være naaede til det Punkt, hvor vi skulle have 200 Kredse for at opfylde Regelen i den vedkommende Grundlovsparagraf. Vi maa nemlig gaa ud fra, at Folketallet stedse stiger, det maa vi ogsaa haabe, og det tror jeg ogsaa, det vil, saa det ærede Medlems Betragtning holder altsaa ikke Stik. Jeg har ment, at det var forstandigst at søge Regelen i Grundloven ændret, men jeg erkender selvfølgelig, hvad jeg alt tidligere, ja hele Tiden har erkendt, at hvis det viser sig, at Rigsdagen er af en anden Mening, eller at den ikke kan enes om at ændre Grundloven, ja, saa maa man prøve en anden Vej. Hvilken Udsigt er der nu til Enighed? Det ærede Medlem mente, at der var aldeles ingen, Forslaget var slaaet ihjel. Det er muligt, det ærede Medlem faar Ret; i Øjeblikket tror jeg, at han i alt Fald ikke har Ret til at udtale sig saa stærkt, som han gjorde. Det, der er Enighed om, er, at det er rigtigst at fiksere Tallet. Fra alle Sider med Undtagelse netop af den Side, det ærede Medlem tilhører, har man ment det rigtigst at fastsætte et bestemt Tal. Det ærede 1ste Medlem for 1ste Kreds (Matzen) finder ikke, at det Tal, som er nævnt her, er det rigtige. Han vil have 114 i Stedet for 124 eller 132. Naar man læser den Del af Betænkningen fra i Fjor, som det ærede Medlem repræsenterer, finder man der den samme Betragtning, men baade i Betænkningen og i det ærede Medlems Tale i Dag skinner dog det igennem, at det ikke er det væsentlige; man blev nok enig om Tallet, naar man i øvrigt kunde blive enig. Grunden til, at jeg har ment, at man burde gaa op med Tallet, er den rent praktiske, at man saa vil møde færre Vanskeligheder ved Kredsfordelingen. Grunden til, at man i Folketinget har ønsket at faa et vist Antal ligesom til at løbe paa, er det samme praktiske Hensyn til at undgaa Vanskeligheder i Fremtiden. I Virkeligheden er man altsaa enig om, at det er bedst at faa Tallet fastsat, men naar jeg har nævnt det, er der ganske vist heller ikke meget tilbage, som man er enig om. Det ærede 1ste Medlem for 1ste Kreds (Matzen) er uenig i de to Bestemmelser, som bleve indsatte i Folketinget, om Vælgertal og Befolkningstæthed. Dertil skal jeg nu i Tilslutning til, hvad det ærede 1ste Medlem for 7de Kreds (Madsen-Mygdal) sagde, kun udtale, at den Praksis, som har fundet Udtryk i Valg-

loven, netop peger i den Retning. I Folketinget har man ønsket at faa det fastslaaet ved Grundloven. Lige fra 1849 har man jo taget Hensyn til Befolkningstætheden. Man har ment, at i de Egne i Landet, hvor der er langt til Valgstedet, burde man saa vidt muligt imødekomme Vælgerne, og derfor har man ladet Kredse være mindre der end andetsteds. Det ærede Medlem kan sagtens skrive i sin Betænkning, at det er kun hvert tredje Aar, man skal til Valg, og at man nok kan overkomme det. Men naar man har 3—4 Mil til Valgstedet og ingen Jernbane, er det ikke saa nemt, og der er en ikke ringe Fristelse navnlig for ældre Folk til at undlade at komme, naar Vanskelighederne ere saa store og Vejene maaske tilmed slette. Det var det, som i 1849 laa til Grund for den Affattelse, Valgloven da fik, og som man har holdt sig til lige siden. Den Uenighed, som er til Stede mellem det ærede Medlem og mig paa dette Punkt og mellem den Del af dette Ting, han repræsenterer, og Folketinget, lægger jeg dog ikke saa stærk Vægt paa i dette Øjeblik, navnlig fordi det ærede Medlem jo slet ikke vil have de Kredse, der her er Tale om. Han vil jo have nogle helt andre Kredse, jeg ved ikke hvor mange, maaske 2, 3 eller 4, men i ethvert Fald meget faa Kredse. Men naar han vil det, saa falder dette Spørgsmaal jo for en stor Del bort. Naar han kun vil have saa faa Kredse, er det jo, fordi han ønsker Forholdstalsvalgmaaden indført. Naar man ønsker det, maa man jo, hvis man vil tilstræbe den størst mulige Retfærdighed, have saa faa Kredse som muligt; een Kreds vilde jo være det principrigtigste. Men naar det ærede Medlem og hans Meningsfæller rejse Spørgsmaalet om Forholdstalsvalg her, maa og kan det ærede Medlem ikke være blind for, at han herved kommer udenfor Spørgsmaalet om Folketingets Medlemstal, hvilket jo er det Spørgsmaal, som Sagen drejer sig om. Han kommer nemlig derved ind paa Repræsentationssystemet i Almindelighed. Ja, vil Landstinget rejse hele dette Spørgsmaal og derved ogsaa Spørgsmaalet om Landstingets Sættelse, kan Landstinget jo gøre det, vi ville derved komme ind paa Forhandlinger, der ere meget vidtgaende — selvfølgelig! Rent teoretisk set vilde jeg ikke betragte det som umuligt, at man gennem disse Forhandlinger kunde naa til et Resultat. Men praktisk set tror jeg ikke, det vil blive let, efter det Kendskab, jeg har baade til